

Анастас Павлов

Юнакът, що носел три
планини

Имало едно село в долчинка, а в селото живеело малко момче. То имало добро сърце. Ще го срещне стар човек, ще му каже:

– Помогни ми, малко юначе! Тежи ми чувалът с картофи.

Нарамвало момчето чувала, та до къщата на човека.

– Благодаря ти, малко юначе, голям да порастеш – казвал му старият човек, а момчето що да види, ризата му – тясна, панталоните му – къси.

Хора се връщали от полето с кола натоварена, претоварена със снопи. Рукнал дъжд, потекли потоци. Пътят омокнал и колелата затънали до главините.

– Хей, юначе, помогни ни! – рекли му хората.

Нагазило момчето в калния път, хванало колата, вдигнало я и я преместило на сухото.

– Брей! – забрейкали хората. – Такъв юнак не сме виждали – цяла кола със снопи да вдигне.

Чуло се по селото. И всеки вика юнака на помощ.

Живеел в селото един крив дедо – никой не можел да му угоди. Цял ден седял на прага си, цял ден проклинал майсторите, дето му вдигнали къщата не така, а онака. Минал юнакът край него, казал му:

– Добър ден, крив дедо!

– Добър за тебе, лош за мене – иде ми да се тръшна, да се пукна, да не пукнат майсторите, дето ми направиха къщата не така, а онака.

– Хайде, не жали, крив дедо! Два пъти помисли, един път речи – както поискаш къщата, така ще я имаш.

Рекъл-нерекъл юнакът, скочил крив дедо.

– Така я искам!

Вдигнал юнакът къщата и така я сложил. Тъкмо да си тръгне по пътя, крив дедо извикал:

– Чакай, юначе, не така, а така!

И юнакът нали бил с добро сърце, пак вдигнал къщата и пак я нагласил. Кой знае още колко пъти крив дедо щял да си мести и гласи къщата, ако не се събрало цялото село.

– Юначе! Юначе! Юначе! – завикали всички.

Всеки го дърпа към своята къща. Тръгнал юнакът по селото – де що било, всичко нагласил. Уморил се, не е лесно хорските къщи да местиш, па седнал да си почине. Крак не подвил, дошъл един селянин.

– Юначе, на всички помогна, на мене не си. Искам моята къщурка долу от дола да я качиш горе на върха.

Нямало що. Юнакът наградил къщурката и отдолу в дола, та горе

на върха. Закрепил я да не я катурнат ветровете и погледнал от върха.

Ширнал се свят пред очите му – реки блестят, гори шумят, от ливадите се носи дъх на маргаритки... Както гледал юнакът, така тръгнал.

Вървял той, а славата му все пред него тичала и викала, колкото й глас държи:

– Хей, хора-а-а, след мене иде голям юнак – кой каквото има да иска, сега да го иска.

И ето – насреща му идат триста селяни. Свалят триста калпаци.

– Юначе, юначе, помогни ни! Една планина е заприщила три езера и три реки. Житото ни изсъхна.

Погледнал юнакът към планината. Помислил си: „Кола със снопи съм вдигал, къщи съм премествал, ама цяла планина?“ Нали му било добро сърцето, решил да опита.

Хванал планината оттук, подхванал я оттам. Тристата селяни оставили тристата си калпаци, помогнали му. Юнакът вдигнал планината на едното си рамо.

Потекли трите реки от трите езера – житата живнали, изкласили, наедрили зърната. Грабнали селяните по една шепа жито, смлели го, умесили бяла погача, опекли я и я дали на юнака.

– Вземи, юначе! И благодарим ти!

– Къде да оставя планината? – попитал ги юнакът.

– По-нататък, юначе, по-нататък.

Тръгнал юнакът, а планината му тежи, ще го смачка. Носил я сто крачки на едното рамо, сто – на другото.

Минал житата. Стигнал до градините.

– Добре дошъл, юначе! Отдалече те гледаме, отдавна те очакваме – посрещнали го градинарите.

– Защо ме чакате, добри хора?

– Виждаш ли тая планина, юначе? Слънцето ни закрива – дръвчетата нито цвят цъфтят, нито плод дават.

Погледнал юнакът – планина като планина, ама той вече не се страхувал от планините. Грабнал я и нея, та на другото рамо.

Пекнало слънцето, цъфнали дръвчетата, узрели плодовете. Една градинарка свалила бялата си кърпа, избърсала една ябълка и я подала на юнака:

– Заповядай, юначе!

– Къде да оставя планините? – попитал ги юнакът.

– По-нататък, юначе, по-нататък.

Тръгнал юнакът с двете планини. Вървял, вървял, но къде да остави

две планини. От едната му страна – ниви, от другата – градини.

По едно време стигнал до равно поле.

– Тук ще ги оставя – рекъл си той. – Да почина малко.

А към него тичат майстори и работници.

– Хей, юначе, молим ти се, не оставяй планините! Тук град ще градим.

– Добре – казал юнакът и пак ги нарамил.

Тръгнал да си върви.

– Юначе, почакай! Ние искаме да направим град-триград за чудо и за приказ. Можеш ли вдигна хей и тази планина – да стане по-широко полето.

– За вдигане ще я вдигна, ами къде ще я сложа? – сам се попитал юнакът, а на майсторите и работниците рекъл: – Ще опитам.

Напрегнал мускули. Вдигнал планината и я сложил преко на двете планини.

А дето била тази планина, бликнал извор. Гребнал един работник вода, подал канчето на юнака – водата била бистра и сладка.

Юнакът понаместил трите планини и тръгнал по широкия свят.

Вървял, що вървял, срещнал го един човек. Погледал го, учудил се.

– Юначе, как носиш три планини? Не ти ли тежат?

– Какво да ти кажа, човече – отвърнал му юнакът. – Планини са – тежат като планини. Но всяка една планина е едно добро за хората. От планината ми е тежко, от доброто ми е леко.

КРАЙ

© Анастас Павлов

Сканиране, разпознаване и редакция: moosehead, 2008

Издание:

Приказки от български писатели
Издателство „Български писател“, 1981 г.
с/о Jusautor Sofia

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9159>]